

Veïnats

DEL TERME DE CALVIÀ

revista informativa i cultural

AQUEST MES A VEINATS:

CRÒNICA DEL PLENARI D'AQUEST MES, 4	HOMENATGE A JOAN MIRÓ, 5
ANALISIS DE LA CONSTRUCCIÓN DE	XERRADA AMB MESTRE XISCO
LAS VIVIENDAS SOCIALES EN CALVIA, 17	BUJOSA, 21
PARLEN ELS NINS, 25	DEPORTES, PASATIEMPOS, VERD
I MOLTES MES COSES DINS VEINATS.	

preu: 50 pts.

nº 13 - gener - 84

EDITORIAL

Ha començat el 1.984, any que ha de ser ple d'esperança per aquest disparatat terme, com diria l'acadèmic Camilo José Cela.

Esperances que, en part, s'han de basar en que, políticament, no es tornin produir els fets que varen paralitzar l'Ajuntament aquest any passat. Del Consistori no volem veure la cara dramàtica dels mesos de Maig, Juny i Juliol passats. Volem la cara feinera i alegre que ens venen demostrant aquests darrers mesos aquestes 17 persones, representants del poble que els va elegir democràticament (tampoc volem que ells ho oblidin) que van funcionant a bon ritme, amb voluntat de treballar i resoldre tots els problemes que se'ls van presentant.

A la fi Calvià ha deixat de figurar a la crònica negra de la premsa, situació que mantenía des de ja fa molt de temps, predemocràtic i democràtic. Per no anar més enfora, fa alguns dies que es destacava l'organització per part del nostre Ajuntament de la sortida de la I^a Cursa de Relleus Santa-Ponça - Palma, el dia 31 de Desembre, confrontant-la amb la del de Palma, que la qualificaren com a molt fluixa.

Qualque cosa està passant a Calvià, i no tan sols dins el terreny polític.

S'estan deixant sentir amples moviments populars per organitzar la cultura al terme, ben duita i orientada cap a l'únic fi de conrear aquest terreny tan àrid, fins ara, a Calvià. Dues Revistes es moven dins ca-nostre i totes dues tenen vida pròpia.

I el poble es deixa sentir, s'interessa i es mou, i això és important.

Aquest nou any que comença és especialment esperançador pel poble de Calvià, on es construiran unes cent-vint noves vivendes, la qual cosa ens pot fer augmentar la població en 700 persones. Si es fa ben fet, engrabona a tots. Si es fa malament, que s'hi pot fer, ho patirem els calvianers. Confiam en el bon seny de tots els que hi interverdran, així com per part nostra, tractarem de dur un bon seguiment per tal de destacar el que hi hagi de llorable i de denunciar tot el que sigui nefast.

1.984 pot esser un any important per Calvià, social, política i culturalment, no ho desaprofitem.

I vosaltres, lectors, aquí teniu l'amistat i els millors desitjos de tots els qui feim cada mes, VEINATS. Un any més amb vosaltres.

Bon any per tots.

Noticiari local

VeInats-3

- El día 12 de Diciembre se inicia en las Escuelas Viejas un cursillo de Socorristismo y Primeros Auxilios, organizado por la Cruz Roja.

- El 13 se celebra en el Ayuntamiento una reunión a las 19 h. del Conseller d'Agri cultura con los agricultores del Término para tratar de la problemática agrícola en Calviá.

- El Ayuntamiento expone su anuncio convocando ofertas de contratistas para ampliar y reformar varias escuelas, se encuentra también la construcción de las 8 unidades de Santa Ponça.

- El día 22 se inaugura a las 20 h. en el Salón de Actos de Sa Nostra una exposición de óleos de Teresa Donaire, que durará hasta el día 1 de Enero. De ellos reproducimos uno aquí:

- Es día 24, se celebra la Nochebuena. Entre los diferentes actos en las distintas zonas del Término, cabe destacar que, por vez primera después de muchos años, una Coral de Calvià ofrece un recital de Villancicos. El acto estuvo dirigido por nuestro compañero Pep Rubio.

- Premsa Forana es convocada el día 29 en el Consolat de Mar donde el President Cañelles después de ofrecernos su colaboración, bien sea concediendo entrevistas o suministrándonos material, nos aporta una subvención económica, siendo la de VeInats de 25.000 pts.

- Nos han informado de un gran hecho deportivo acaecido en nuestro término. Los niños de la escuela de Palma-Nova han quedado CAMPEONES DE BALEARES DE VOLEIBOL, y ahora van a jugar la final nacional en la Península. SUERTE PARA NUESTROS CAMPEONES !!!!

- El día 31, con salida desde Sa Creu de Santa Ponça tiene lugar la Primera Cursa de Rellieus para conmemorar la Conquesta de Mallorca por Jaume I. Participan equipos de 4 corredores de varios pueblos, venciendo los representantes de Palma, quedando los de Calviá en catorceavo lugar.

- LLEGADA DE LOS REYES MAGOS, el día 5. A destacar que a Calvià vinieron en Mehari, modernizando así su medio de transporte y abandonando los caballos.

- El Regidor Fco. Mulet nos informa de que Calvià y Palma serán los únicos lugares de Mallorca en los que se va impartir las clases nocturnas para adultos. Hay que felicitarse por este logro, aunque a la vez lamentar que los otros pueblos de la Isla se quedarán sin ellas a no ser que sus respectivos consistorios las organicen.

Manuel Suárez Salvá.

SI NECESITA UN
BUEN SERVICIO
DE GRUA
LLAME A:
**RADIO GRUA
CALVIA**
68 09 70
SERVICIO PERMANENTE:
CALVIA (Mallorca)
Tels. 67 04 63 - 69 08 28

NOTA DE VEINATS

En primer lloc volíem advertir als nostres lectors que dins el darrer número també celebràrem els Sants Innocents i hi havia dues coses que eren la nostra innocentada, de ben segur que tot d'una vos ne donareu conta.

La primera estava dins el Premi del Més. Lògicament, la Policia Municipal no té cap helicòpter, ni molt menys hem de dur la matrícula damunt la teulada del cotxe.

La segona esta dins els esports. El Calvià no fitxarà cap americà en qualitat de cedit mentres fagi el seu servei militar al Puig Major, encara que no podem dir mai que d'aquesta aigua no en Bouré ...

Amb aquestes dues innocentades, senzilles, varem voler celebrar amb vosaltres aquesta festivitat d'arrels tan antigues i que no fa mal a ningú.

Hi ha hagut altres innocentades, no ja per part nostra, i per ventura la que hem de destacar és la que ocupa la portada d'aquest número i que va arribar fora de concurs, amb l'any nou. Ja és la segona vegada que es tira detergent dins el brollador de l'Ajuntament i comença a caure dins la poca originalitat. Com a broma està bé, però a l'hora de fer-la convé pensar una mica en les conseqüències posteriors, el fer net totes les tuberies, etc.

Nosaltres ho traïm com a portada perquè estam en temps de festes i pareix que quan hi ha festes tots tornam més permisius, ara bé, no ho torneu fer, que les sones parts mai han estat bones.

MOLTS ANYS A TOTS !

Ajuntament

EL PLENARI DEL MES.

Al Plenari d'aquest mes, presidit pel 1er. Tinent de Batle, Pep Ruiz, ja que el titular és de vacances, s'aprovaron els següents punts:

- Dues beques d'estudi per funcionaris de nou i quinze mil pessetes, i el repartiment de 200.000 pts. entre tres calvianers que fan estudis fora de l'illa.

- Es va aprovar la instal.lació de la xerxa elèctrica a les parcelles que han de formar el centre de E.G.B. i F.P. de Santa Ponça, amb un pressupost de 996.472 pts.

- Acordaren aprovar varis pressuposts adicionals per obres dins el terme que sumaran un total de 1.394.875 pts.

- Feren un pressupost de 7.802.475 pts. per fer el drenatge de les aigües de pluja des de l'església de Peguera fins el torrent.

- Aprovaren un pressupost de un milió i mig per a comprar una bomba i accessoris per l'estació impulsora de Son Ferrer.

- Es va subsanar un error material del P.G.O.U., que afectava a Calvià, Es Capdellà i Sa Porrassa, colocant les altàries dels edificis de zones residencials intensives i extensives en uns 6 m. i 2 plantes.

- Es destinen 3.480.000 pts a promoció turística: - compra de jardineres pel Terme, compra de 130 palmeres i anunci a una Revisa alemana.

- Es destinen 700.000 pts. a subvencionar la poda d'ametllers a Calvià. Els interessats han de presentar una sol·licitud a l'Ajuntament especificant el número d'arbres, dia i hora en que faran la feina.

- S'iniciarà una gestió amb ses Monges de Calvià per a fer en el convent una Llar de Velles.

Pareix que és obligat reconèixer l'obra d'una persona quan aquesta mor. Es diu, també, que és necessari morir perque l'obra d'un sigui reconeguda.

Per sort, Joan Miró no ha hagut d'esparcir pér ser conegut i estimat, sobretot això darrer, a que arribàs el passat mes de Desembre en que ens deixava. Ha tengut l'oportunitat en vida de que la gent li oferís el seu públic homenatge, li fes manifesta la seva estimació.

Ara la persona és morta, però la seva obra, el seu esperit, continuará viu entre tots, parlant-nos comunicant-nos coses, idees, vivències, mitjançant les seves realitzacions, tan plenes de filosofia i tan extranyes per molta gent.

Veïnats.

- Negre -

Somnis de sols resplendents
i de llunes ascendents.

- Blau -

Estels que pugen al cel
i ocells esqueixats en groc
corbes, línies i muntanyes
infantades per un cor.

- Verd -

El temps ja era passat
i només resta el record
i el record està format
pels espais i els teus colors.

- Vermell

i

groc -

Miquel Herrera.

Gener, 1.984.

OPINIÓ

Gràcies a vosaltres i a les vostres ga-
nes de fer feina, posareu en marxa unes clas-
ses de català, però hem de reconèixer que
una lliçó cada mes és poc. No és que vulguï
desanimar-vos, el contrari, però pens que
és hora de que el Departament de Cultura
del nostre Ajuntament posi en marxa un cur-
set per a tots els qui vulguin aprendre la
llengua catalana, com s'ha fet a altres mu-
nicipis.

En el paràgraf 3é. de l'article 3é., la
Constitució Espanyola diu: "La riqueza de
distintas modalidades lingüísticas de Espa-
ña es un patrimonio cultural que será obje-
to de especial respeto y protección."

En el paràgraf 1er. de l'article 13é.
de l'Estatut d'Autonomia per a les Illes
Balears, en el que afecta a competències,
diu: "La Comunitat Autònoma té competència
exclusiva respecte a la protecció i el fo-
ment de la cultura autònoma, legat històric
de les Illes Baleares."

I a l'article 14é. diu: "La Comunitat
Autònoma té competència exclusiva, en ar-
monia amb els plans d'estudis estatals per
a l'ensenyança de la llengua catalana, prò-
pia de les Illes Baleares, d'acord amb la
tradició literària autòctona. La seva nor-
malització serà un objectiu dels poders pú-
blics de la Comunitat Autònoma. Les modalit-
tats insulars del català seràn objecte d'es-
tudi i protecció sense perjudici de la uni-
tat de l'idioma.

Bé idò, tenc por de que aquesta protec-
ció i aquest foment deixa molt, molt que de-
sitjar, per això em permet recordar als po-
ders públics a qui pertanyen aquestes com-
petències, que no s'oblidin d'aquests drets
que tenim els calvianers adults.

Moltíssimes gràcies a la Coral de Cal-
vià per haver-nos oferit unes matines tan
precioses i especialment a la senyoreta Cris-
tel pel seu bon fer. Enhorabona.

Antònia Vicens.

Activitats

ESCOLA DE BALL DE CALVIÀ

Entrevista amb na Maria Rosa Cabrera.

"Ara en el mes de Desembre ha fet 7 anys que vaig començar amb les classes de ball a arrel de la preparació del "Danubi azul" per na F. Francisca de sa Plaça sa meva cosina, que me va demanar que seguís preparant-lo.

D'aquelles vuit nines n'hi ha tres que s'han casat i cinc que venen a's curs de ball. Varen començar fent dues funcions en es Teatre d'abaix, per cert, s'escenari se'n anava per avall, i així varem fer sa primera revisa. Quan va acabar me varen demanar que continuàs i fins ara... Després passarem a's teatre d'adalt que també estava en males condicions i amb sa visita d'uns americans, a n'es qui els hi va entussiasmar sa nostra actuació mos varen posar es trespol de s'escenari de fusta, però encara mos mancaven poder posar barres i miralls, apart de que no era molt higiènic i també que a sa sortida des teatre ets al.lots molestaven a ses nines. A la fi vaig trobar es pis de ca ses monges i el vaig llogar.

Tenc nines desde 4 anys i mig. A quatre anys ets ossos encarano estan ben formats, així que les faig fer poques coses; aguantar-se, caminar be, coneixer s'esquerra i sa dreta, abax, adalt, etc. Les faig cavilar molt i tenir molta disciplina i s'ho passen be perque jo tenc es do dets infants.

Tenc tres cursos (de 5 a 6 es de ses petites), (de 6 a 7) es deses majorettes i ses que venien de 7 a 8 estodien a Palma enguany i ho feim es dijous i es diumenges.

Tenim una quarentena de balls fets i més de dos-cents vestits, 22 nines en es primer curs i ses grandetes que tenen 12, 14, 16 anys.

Ara fa tres anys que me donen una subvenció, que en contra de lo que se publica només es de 25.000 pessetes cada mes durant 8 mesos. Enguany diuen que me donaran més. To pag es lloguer, es vestits, es cassettes, sa calefacció, i lo que queda és en es Banc i serà per ses nines quan jo no hi siga. Per que jo no ho faig per doblers, ho faig per estimació.

Si jo qualche dia no pogues dur s'escola hiha dues nines molt "capasses", sobretot una. No vull dir noms perque s'empagairien.

Lo que sent es no tenir al.lots. En tenia tres quan varem fer sa revista i donaven molta animació.

Noltros estudiam ball modern, ball clàsic, castanyetes,... però sa castanyeta de teatre, feim taconeo, balls espanyols, perque jo he estodiad durant 10 anys ball espanyol i en sé aximiteix, boleros també en feim, però a aquelles nines no els hi agrada això, perque és massa simple, si els hi passava pes cap d'aprender-ne en vuit dies els sabrien tots, perque tenen molts de passos dins ses cames, i sobretot tenen facilitats de braços, és molt guapo això des boleros, però els hi agrada més fer coses que no se fan per aquí, perque al manco es different pes públic i no es sempre igual. Es meu desig és que ses nines estudiin ballet o venguin an'es cursos per tenir una bona expressió corporal, no perque sa gent les miri ballar. Ballam a Calvià pes pares, mares, etc. Apart reben a's mateix temps una formació musical, ja que estodiad En Falla, En Granados, En Tchaikowski....

Apart faig gimnàsia per adults dos pics per setmana. Venen moltes dones casades i els hi va molt be. Mi ha moltes dones que ~~en~~ a n'es 40 anys ja no son àgils i bo hi ha perquè M'agradaria que en venguessin fins i tot de 70. Farien coses fàcils, però que les hi milloraria es cos. Es un tipus de gimnàsia que

he estudiat i he vistut, mescla de clàssic i modern, que va be per sa panxa, per ses cuixes, per s'artrosi... sobretot modela, agilitza...

Es meu projecte és preparar una altra revista per s'estiu qui ve. Sa més guapa que hem fet fins ara és Santa Cecília."

Ens mostra tots els plecs que fa per la preparació d'una obra, els albums de fotos de tots aquests anys i d'aquesta manera acaba l'entrevista i li agrairí la seva amabilitat amb nosaltres.

Carme López i Manel Suárez

ABC

Cada mes procurarem donar sortida a articles apareguts a les diferents revistes de la Asociación de la Premsa Forana que ens arriben. Per a començar ho farem amb un article aparegut a la revista setmanal "S'Arenal de Mallorca", que dona informació del poble de S'Arenal, del terme de Llucmajor, el de Marratxí i la part rural del terme de Ciutat de Mallorca.. El director de l'esmentada publicació es En Mateu Joan i Florit. L'article es el següent:

QUESTIO D'ACTITUTS per Miquel Rayó i Ferrer

Poc a poc, com el degotís dels grans d'un rellotge d'arena, va canviant l'actitud dels mallorquins envers de la Naturalesa.

Lentament, això sí, amb una parsimònia desesperant per als qui treballam en ella i sabem de la seva fragilitat i dels seus valors. Fa dotze anys que aparegueren,

per a seguir de mode regular fins avui mateix, els primers articles sobre la Defensa de la Naturalesa als diaris de les nostres Illes. Des de llavors, la veu dels qui preténen la conservació de les espècies i dels espais naturals insulars, no ha deixat de aparèixer a les planes de la premsa local. Així, a força d'escriure una vegada i una altra les mateixes coses, els conservacionistes començam a notar el canvi d'actitud del que parlavem en les primeres línies d'aquest breu escrit.

D'aquest canvi, n'hi ha hagut demostracions contundents en els darrers mesos; basada analitzar la manifestació del propassat dia 30 de setembre per la salvaguarda integral del Trenc. Però, i a aquests vull referir-me ara mateix hi ha cotidianament fets menys espectaculars, però no menys importants que demostren el mateix: que la gent mallorquina comença a coneixre la Naturalesa i, sobretot i com a conseqüència d'aquesta

coneixença, començà a estimar-la pels seus valors intrínsecs.

Vull glosar-ne un a continuació. Fa pocs dies, un pagès de la serra nord trobà as mig d'un coster un voltor negre viu, posat en terra i aparentment sensa cap ferida. L'home s'hi acostà. L'auzell no s'espantava: sense dubte era un animal malalt o afamegat, sensa forces. La reacció hauria d'haver estat de fuita. La reacció "normal" de l'home fa ben pocs anys hauria estat d'anar a cercar l'escopeta per a abatre l'auzell d'un tir, per a després prevetjar-na devant els amics i familiars. Però, l'home capturà el voltor viu i, en lloc d'anar a cercar l'escopeta va anar a cercar el guarda de l'ICONA

per a donar part de la seva troballa... No cal dir que el voltor és a Son Reus (el centre de recuperació d'auells de presa que l'Ajuntament ha instaurat a aquesta finca municipal), i ha estat observat pels menescals experts en aquestes questions. Ells determinaran quin es el mal del voltor, quin tractament cal donar-li, i quan serà retornat a la llibertat.

Desde aquestes línies doncs, vagí la nostra felicitació per l'home que va saber respectar la vida d'un animal, l'espècie del qual està a punt de descomparèixer de les nostres muntanyes. Aquest home mereix una medalla. El seu eivisme obri una porta cap a l'esperança.

El premi del mes

Aquest mes, quan ja Nadal ha passat podem fer una reflexió ecològica:

Quants de pinets joves han estat tallats en comptes de fer un bon i bell Arbre de Nadal?

Si tallam una branca de pi li donam més força, el pi creix més. Si tallam un pinotell llevam un arbre més de la nostra garriga, ja de per si tan castigada i despoblada per causa del foc. Si no hi han arbres, entre altres coses plou manco i quan plou l'aigua fa molt més mal perque no hi ha les arrels dels arbres que aturin l'acció destructiva de la torrentada.

Per tot això; Cop de màquina amb totes les nostres forces pels que han tallat pinotells per a Nadal.

LAS GUARDERIAS MUNICIPALES

VeInats-9

Noticiario

- La tramitación del primer convenio entre el personal del Servicio y la Empresa está en estos momentos muy avanzada, dejando ambas partes el paréntesis de las fiestas de navidad y fijando la fecha del 12 de enero para su prosecución.
- Como ya informamos, el día 22 de diciembre se produjo la simpática fiesta del Papa Noel, con entrega de regalos a cada uno de los niños que asisten al Servicio.
- La subida de la mensualidad de los niños estaba cifrada en 400 pts., con lo cual quedaría en 5.300, pero puede ser que esta subida sufra modificaciones, a expensas del resultado del convenio. Si se producen informaremos debidamente a través de estas páginas.
- A partir de Enero la Guardería de Calvià va a ser atendida por una persona más, con lo cual el personal estará integrado por 4 personas, en aras de una distribución más lógica del trabajo, ya que durante todo el año 1.983 ha habido un verdadero overbooking de niños en relación al espacio posible y al personal destinado. Por lo menos la parte de personal quedará a partir de ahora resuelta de una manera más racional. Esperemos en un futuro próximo poder resolver el problema del espacio de, esta Guardería.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

LAS ESCUELAS INFANTILES EN EL I CONGRESO DE MOVIMIENTOS DE RENOVACION PEDAGOGICA.

Durante el mes de diciembre ha desarrollado sus sesiones el citado Congreso, con la participación de 600 congresistas, representando a todas las Comunidades Autónomas excepto Cantabria y fue clausurado por el Ministro de Educación y Ciencia.

Entre las conclusiones del Congreso vamos a destacar las que afectan de una manera especial a las Escuelas Infantiles. Són las siguientes:

Escuelas Infantiles son el primer nivel educativo que acogen y educan a niños de 0 a 8 años, organizados en 2 ciclos; de 0 a 3 y de 3 a 8 años. Se aceptaría como paso intermedio la agrupación de 0 a 6 años, que debería tener una organización legal unitaria.

La ordenación y atención de esta etapa debe ser competencia de los municipios, que deben ser dotados de presupuestos y fondos para las escuelas infantiles.

El juego será la forma fundamental de globalización, vehículo de acción y desarrollo en dos niveles: juego motrícico de 0 a 3 años y juego simbólico de 3 a 8 años.

Los aspectos a cubrir son: desarrollo del cuerpo, de la afectividad, del pensamiento y de las relaciones.

Se necesita un estudio profundo de las condiciones de ubicación de los centros, planificación de espacios, equipamientos, participación de los profesionales en esta planificación.

El espacio y el material deben tener la flexibilidad suficiente para admitir variaciones necesarias en cada momento.

Los niños deben ser agrupados con los siguientes límites máximos; de 0 a 1 años 6 niños, de 1 a 2 años 10 niños, de 2 a 3 años 14 niños, de 3 a 8 años 20 niños, por agrupamiento.

Ultramarinos MIR y Pescados Puerto de Pollensa

Tel. 67 02 06

C/ Ca Na Cucó, 4.

CALVIA

EXPLORACION DE APARTAMENTOS TURISTICOS

Jardín del Sol	Mini Folies (Pto. Andratx)
Caesar's	Jardín de Playa
Acapulco	-----

INFORMES Y RESERVAS:

EDIFICIO PALMIRA - SES ROTES VELLES
Tel. 69001-690966-691312-690264
Télex 68783 PAMO-E Sta. Ponça (MALLORCA)

El nostre racó

Aquest mes recoman que compreu si enca
ra no el teniu:

GINARD BAUCA, rafel.
Cançoner popular de Mallorca
 Volums I,II,III,IV
 (18x 23,5 cm) tapes fluixes
 preu aproximat:
 Edit. Moll. Mallorca

"Es una replega de cançons que encara es canten en els pobles i a la ruralia de Mallorca (...) Més de vint mil cançons diferents i més de cinquanta mil variants, són xifres que es diven aviat, però representa un cùmul de feina, una constància i una tenacitat que poques vegades es troben reunides en una sola persona".

L'obra consta d'un assaig d'estudi preliminar: una presentació, què és la cançó popular, resum històric de la cançoniística balear, contingut d'aquest cançoner, les cançons curtes:(la versificació, el llenguatge temàtica i variants, data, autor, localització i difusió) repetició i supresió de cançons.

Podem trobar gloses de les més variades amoroses (absència, amor i mort, desig, lloança de la bellesa, sofriment per amor, festeig, gelosia, de picat...) animals, arts i oficis astres i temps, camperoles, casa i vestit, danses, endevinalles, humorístiques i satíriques, infantils, localitat, marina i pesca, narratives, noms personals, religioses, doctrina, església, vida humana, qualitats i accions intel·lectuals i morals, vida familiar i social, glosades, codolades, romancer.

Parlant del mateix tema trobam l'obra :

JANER MANILA, gabriel
Sexe i cultura a Mallorca: cançoner
 (13,5 x 21 x 1cm) 188 pàgines
 tapes blanques. preu aprox: 600 pts
 Edit. Moll. Mallorca.

"...és el primer d'una sèrie de treballs sobre la sexualitat dels mallorquins des de la perspectiva de les ciències de l'educació.

Apartir de les cançons eròtiques que el nostre poble ha cantat durant segles en festes i saraus, arreplegades pels pobles de Mallorca durant quinze anys (...)"

Consta d'un pròleg a càrrec de na Maria aurèlia Canmany i després d'un estudi damunt el nostre sexe de cada dia, els documents del mascle, el membre, símbol i misteri de la poma, l'acte sexual, la cosa, gent d'església, les pràctiques paral·leles, putes i alcavotes allà on hi ha pèl, hi ha alegria. Per passar després al cançoner.

FUSTER, miquel
Refranyer popular de l'illa de Mallorca
 (21 x 14,5 x 1 cm) 133 pàgines
 preu aprox: 400 pesetes.
 Imprenta Roig. Campos (Mallorca).

Es una recopilació de refranys.

CARME.L.A.

JOAN SALVA

construccions

calvià

FITXA 1aEl Sistema vocàlic català

La llengua catalana té vuit sons vocàlics:

- A oberta com la de Pa.
- E oberta com la de Gel.
- E neutra com la "e" de llibre i la "a" de pedra.
- E tancada (equivale a la castellana) com a Teu.
- I tancada com a Pi.
- O oberta com a Cosa, bou.
- O tancada com a Sord, Temor.
- U tancada (té el mateix so que la castellana).

La A i la E finals de paraula

Moltes vegades ens trobem que una paraula acaba en so de E neutra (llibre, pedra) i a l' hora d'escriure-la, dubtam si posar una A o una E. Idò bé, en aquest cas hem de seguir la següent regla:

"El so de E neutra final dels noms (substantius i adjetius) femenins s'escriu A; la dels masculins s'escriu E".

Femenins: casa, pesta, fira, senyora.

Masculins: pare, poble, ilustre ...

Per agafar una mica de pràctica, pots fer ara aquest petit exercici:

- Completa posant una A o una E segons pertoqui.- Un_cord_llarg_; L_pintur_modern_; S_bufand_grog_; Es_sogr_i_s_sogr_; el_sucr_negr_; L_pest_negr_; Un_vespr_agradabl_; un_ros_vermell_; un_al.lo-t_ross_.

ooooOoooo

Fins ara tot sembla molt senzill, però (sempre ha de surtir un però...) hi ha algunes excepcions, ja que els noms femenins febre, flaire, imatge, llebre, mare, torre, jove s'escriuen amb E final; així també tots aquells mots que en castellà acaben amb E essent femenins (piràmide, espècie, salvatge ...)

I s'escriuen amb A tots aquells noms masculins que en castellà també acaben en A (atleta, diploma, drama, monarca, poeta, agrícola, etc.)

Alerta amb les excepcions!!!

Manuel Suàrez i Salvà.

Gloses suministrades per N'Antònia Sancho d'Artà.

Un dia devora es foc
vaig dir bruta a sa padrina,
em va tirar ses armolles
refotres, si m'endevina!

Damunt ses costes d'Algaida
hi han posat un barber,
hi ha fadrina qui té
mostatxos i no s'afaifa.

Totes ser rels d'una mata
les duré a ca s'argenter
li he de dir si em vol fer
un cantarano de plata.

Al.lots si voleu al.lotes
jo vos diré on n'hiha
anau a n'es coll de n'Abrines
són ses més guapes d'Artà.

Ses al.lotes d'Alaró
són guapes i ballen bé
tenen sa manxa ruada
com sa manxa d'un ferrer.

Quan era petit guardava
una rosa a un jardí,
quan la vaig voler cuir
l'em varen haver robada.

Vaig passar per un pou fondo
enrevoltat de cols tendres,
allà se'n ni van es genres
a festetjar na morronça.

Sa ximbomba fa oub, pub
ja m'ha entrat dins ses orellas,
tot es dol de per se seies
des renou tot m'ha caigut.

Coses de Ca-nostra

VeInats-12

ES NEVATERS

En temps passats, que tot era escàs i de tot se treia profit, i no i havien fàbriques de gel, quan queia una nevada a Sa Serra Nord, sa neu se guardava, per poder-la emprar per fer gelats i calmar un poc es rigor de s'estiu mallorquí.

Si és mala de fer sa feina de ses amel·les en lo més fort de s'estiu, imatgeu-vos lo que devia ser fer feina amb es cos enrampat de fret i amb un vent gelat bufant per damunt es colls.

Lo primer que he de fer es xerrar de ses cases o pous de sa neu. Estaven situades en el mig de sa serra a n'es colls i parts planes a on feia millor ferfeina. Les feien d'una fondària d'uns 8 metres i una planta de 16 x 8 metres.. Algunes tien una coberta de teulada per tal d'evitar que es vent o s'aigua hi entràs i fongués sa neu. Quasi totes estaven situades als voltants des Massanella, però se'n té noticia d'una a n'es Galatzó, que no se pot ocalitzar avui en dia

Quan queia una nevada es nevater, - o llogater de sa casa contractava una colla de gent que eren els que havien de fer sa feina. D'entre ells s'anomenava es cuiner, es "Bal.le", es "jutge", es "metge", es "vicari", es "sagrístà" i es "Guardies civils".

Preparaven ses provisións: Vi, xamfrà, arengades, faves, fideus, oli, pa i prebebo i coent; i ses eines: guinavets, mantes, pala, portadores, civeres i per amunt pes camí des nevaters.

Es "Bal.le" allà dalt donava s'orde de començar i acabar, i es moments de des cansar per fumar i encalantir-se es ventre amb qualche glop d'aigordent. I comencaven a replegar neu a les pales dins ses portadores o a ses civeres si era més enfora i l'anaven tirant dins es pou, que abans havien preparat amb una capa de càrritx en es fons. Així com anava caiguent

neu llavora era trepijada pe es propis nevaters, que baixaven dins es pou i se posaven a devora ses parets i començaven a donar voltes en espiral fins que arribaven al mig. Es que duien sabates anaven davant i es que duien espardenyes darrerà.

Es fret era tant que de tant en tant hi vien d'aturar-se per encalantir-se es cos. I així fins que acabaven d'omplir es pou o s'acabava sa neu. Llavors hi posaven una altra capa de càrritx i fins s'estiu que se repartia per tot Mallorca, en carros.

Es "jutge" donava penes per ses gate res diurnes, que podien ser enterrar a n'es reu a dins sa neu, o despollar-lo i tirar-li neu. Complien ses sentències es "guardies civils".

Es "metge" receptava en cas de costipats uns cortons de vi i que suàs; en cas d'indigestió rubinat (sal de Madrid).

Es "vicari" era s'encarregat de passar es rosari i de fer es sermó després d'haver sopat. Es "sagrístà" substituia a n'es "vicari".

Després tothom a dormir fent rollo en revoltant es foc i ben tapats amb sa flassada.

Quan acabaven sa tasca, que solia durar una quinzena de dies baixaven cap es poble i després de sa missa se feia es ball d'acabament de temporada, que s'anomenava es ball des nevaters.

De cases de neu n'hi avia 18 coneudes i produïen neu de sobra per Mallorca. De vegades s'exportava a Menorca o a Eivissa.

Quan se repartia se treia en pans de uns 65 Kg. cadascun, ben embolicats amb càrritx. Dos pans feien una somada i 6 somades una cassetada.

Com que aquesta era una feina molt mala de fer, encara que fos ben pagada (4 pessetes diàries de fa 60 anys) com se pot suposar quan se varen posar ses primeres fàbriques de gel (1.925) es nevaters se'n varen fer un bon tronc de sa neu.
Pep Rubio i Terrasa.

"UNA ROSA ALEXANDRINA
COIDA DE BON ROSER:
S'OLORETA QUE ELLA TE
ÉS MÉS DOLÇA QUE MEL FINA"

L'època de plantació normal de la rosa és de desembre fins febrer, principi de març. Durant aquests mesos podem adquirir rosers empeltats a ca's jardiner; també en postem trobar dins el mes de maig dins cossiols, que a vegades duen fins i tot flors que nos permeten veure la qualitat de les mateixes.

El lloc millor pel roser és aquell que és soleat, això si volem tenir moltes flors, encara que també a n'el roser enfiladis li van millor les parets que no donin al sud, són més recomanables les situacions al oest-est, amb menys hores de sol al llarg del dia, ja que l'excesiva calor d'aquella se se converteix en una mena de forn pel roser en l'estiu.

La terra que convé al roser, és la terra profunda, un roser amb poca terra i roca davall no pot anar mai bé, terra molt arenosa i extremadament lleugera tampoc li són gautes apropiades. El call vermell, terra pesada, argila molt fèrtil, terra de blat i que tengui profunditat és l'ideal per cultivar els millors exemplars de roser.

El rec no ha de ser necessàriament molt freqüent, però això sí, quan reguem ho hem de fer bé, l'aigua ha d'arribar fins a les rels és profundes.

El cicle de creixement del roser a Mallorca és diferent del dels països del centre i nord d'Europa, rebroten en els mesos de març, la primera floració plena és generalment durant l'abril, i dura fins a la darrera de maig. Després ve l'època de l'estiu de descans, degut a la calor i la manca de rec molts de pics. Des de juny-juliol fins agost-setembre, podem dir que és l'època millor del roser. Les flors que al dematí eren poncelles al migdia ja estan obertes o passades. Els colors en moltes varietats se deformen a causa de la calor. Les enfermetats els ataquen fortament.

Després de les primeres pluges de la tardor octubre-novembre, el roser té la seva segona primavera, rebrota amb força i torna tenir la floració plena; exuberant a últims de novembre, tot el mes de desembre, fins a Nadal. Aquesta segona floració és veraderament un regal del que podem disfrutar només a climes tan bens com el nostre. És molt fàcil ajudar al roser per aquesta floració natural, fent una escapçada lleugera durant agost-setembre i un adob dins l'octubre-novembre.

Llavors en el gener-febrer s'han d'escapear fortament, i adobar la terra amb adob animal de pallissa.

Quan sembram un roser el que hem de fer és mantenir-ho ben regat, i convé també donar-li una entrecavada a les poques setmanes, per així permetre que els següents recs siguin profitosos.

Quan rebroten per primera vegada i sobretot amb els rosers d'arbre és de gran utilitat despuntar les branques més primerenes i llevar-los les petites poncelles. Així tendrem una planta que agafarà bona forma per tot i no donarà tota la seva força a una o dues flors, només.

Amb això acab els consells damunt els rosers, la seva plantació i l'esment que requereixen.

Però encara vos vull recordar un parell de gloses que surten al Cançoner del pare Ginard:

Catalineta, no en cuies
de roses d'aquest roser;
m'has de dir què els has de fer,
si són roses sense furies.

En temps de roses, cui roses,
i en temps de clavells, clavells
en temps de nius, caç aucells,
i en temps de tords, par lloves.

La rosa, ¿sabeu què vol?
regar-la de matinada,
es capvespre i de vetlada,
i torna com una col.

Quan era petit, guardava
una rosa a un jardí
i ara, com he estat fadri
que l'he volguda coir
ja la m'han guida robada

Rosa, rosa de roser,
rosa tan purificada,
rosa blanca i encarnada,
tre o quatre colors té

Una rosa alexandrina
coïda de bon roser:
s'oloreta que ella té
és més dolça que mel fina

També vull recordar un parell de refranys com:

"al color de rosa, l'amor s'hi posa"
"No hi ha rosa sense espines"
"Primer tot són roses i flors,
després tot són penes i dolors"

I unes quantes tradicions enrevoltat a la rosa com és la del dia de Sant Jordi a Barcelona, on es fan llargues correes de gent que acudeix a la capella del sant, al palau de la Generalitat, per recollir la rosa tradicional.

A diferents pobles la festa de la rosa, coincident amb les festes del Roser de maig i d'octubre (Solsona, Mataró, Tarragona, Tortosa, Llucmajor...)

El dia de Sant Ponç (11 de maig) es fa la bendició de les roses, a les quals s'atribueixen virtuts curatives contra les ferides de tall i extermindora de les xinxes.

La crucifera anomenada: rosam de Jericó s'empra com a oracle en els parts, prequè hi ha la creença que posada en remull dins la cambra de la dona que va de part, s'obre a mesura que aquest va avançant, i si no segueix el curs normal, la rosa no arriba a obrir-se.

CARME.L.A

Carniceria

VILCHEZ

C/ Mayor, CALVIA

Papeleria

ROSITA

Tef. 6700 17

C/ Mayor, 39. CALVIA

Lea y escoja

VeInats-15

El género literario que con menos lectores cuenta es, sin lugar a dudas, el teatro, debido a que está considerado, por muchos, como espectáculo. Claro está que con la lectura de una obra dramática no se experimentan las mismas sensaciones que con su representación, pero las primeras, para los amantes de la lectura, pueden ser tan importantes como las segundas.

Entre los dramaturgos de nuestro teatro de postguerra, una de las figuras destacables es Antonio Buero Vallejo, quien ha ofrecido un gran número de obras que rozan la tragedia puesto que en ellas predomina la insatisfacción, aunque, hay que decirlo, también puede entreverse una débil esperanza en el futuro y en la permanencia de los valores espirituales: amor, sinceridad, libertad ...

Los dramas de Buero están basados en la realidad social y en la psicología de nuestro tiempo. Con sus obras no pretende dogmatizar sino que se limita a presentarnos los conflictos internos de la vida cotidiana, de aquí que su teatro sea trascendente.

Una de sus obras más conocidas es El Tragaluz, no tan famosa como Historia de una escalera, aunque las dos tratan la misma problemática: el deseo de evasión que tiene el hombre del ambiente que le opprime con su hostilidad, la falta de ilusiones ...

El Tragaluz fue estrenada en el año 1.967 en el Teatro Bellas Artes de Madrid. Es un drama en dos partes y su argumento es el siguiente:

Dos investigadores, El y Ella, un hombre y una mujer de un siglo futuro y lejano se dirigen a nosotros, expectadores de este siglo, para comunicarnos que gracias a los avances científicos, uno de los más antiguos sueños del hombre, recobrar el pasado, puede realizarse.

Los dos investigadores han logrado recobrar una historia acontecida en España en la segunda mitad del s. XX y serán los encargados

dos de relatarnosla. Por medio de este recurso Buero Vallejo juega en esta obra con dos planos: el del siglo futuro, con los investigadores y nosotros mismos, los espectadores, y el del s. XX con la familia española. A medida que transcurre la obra comprendemos el porqué de este juego.

La historia empieza recién terminada la Guerra Civil, cuando una familia, los padres y tres hijos, intentan subir a un tren lleno de gente. El más fuerte de los hijos, Vicente, es el único que logra hacerlo con todas las provisiones, negándose a bajar cuando su padre se lo dice, a consecuencia de lo cual la hermana pequeña muere. La familia decide ocultar este hecho afirmando que al chico le fue imposible bajarse del tren. Sin embargo el padre, ante el hecho, enloquece.

La acción continua cuando ya han transcurrido 30 años, la familia vive en un mísero semisótano, en el que hay un tragaluz por el que se ven las piernas de la gente que pasa. Mario, el otro hermano, vive con sus padres y trabaja en las chapuzas intelectuales que le salen al paso. El es el personaje idealista e inconforme de la obra, aunque bajo esta capa encontramos un trasfondo de un ser inquieto y vibrante.

Vicente, el muchacho ágil y fuerte, vive solo en un apartamento y ocupa un cargo en una editorial.

El otro personaje es Encarna, secretaria y amante de Vicente, pero enamorada de Mario.

Como vemos, los dos hermanos son completamente diferentes, aunque en Vicente no todo son maldades pues lucha contra su conciencia, sus actos se relacionan con la sociedad en que vive. Ha subido a un tren del que no quiere bajarse. Lo prefiere a la inocencia y claridad del tragaluz de su hermano.

Mario no desea seguir sosteniendo por más tiempo la mentira relacionada con la muerte de su hermana y salvar a su hermano

de la vorágine del tren en el que está subido, por lo que decide acusarle, no tanto por su antiguo delito de muchacho, sino por haber seguido haciendo víctimas, entre las que se cuenta Encarna (reflejo de Elvira durante toda la obra).

Mario logra su propósito, pero no prevee las trágicas consecuencias que sobrevendrán a su éxito. Vicente termina confesando su culpabilidad en los hechos suscedidos en el tren, pensando que nadie podrá perdonarle; el padre, saliendo de su locura, comprende los hechos, y mata a su hijo como si él fuera un dios justiciero e implacable.

Ante lo ocurrido, el sentido de culpabilidad de Vicente pasa a Mario, el hermano acusador, al que sólo el amor de Encarna logra inculcarle un poco de esperanza en un mundo venidero en el que prevalezca la verdad, la libertad y el amor.

De esto se deduce que lo que pretende Buero Vallejo, con el argumento de sus obras y sus personajes, es hacernos ver la situación de nuestra sociedad, pero al final, a través de la esperanza de Encarna y Mario, nos da a conocer su propia esperanza en medio de esta tragedia de nuestro tiempo.

Juan Lladó.

COLABORACIÓN

INCONGRUENCIAS EN LA VIDA

De cada día se queda uno más sorprendido y confundido por la incongruencia que reflejan muchos actos en la vida, como es el comportamiento de ciertas conductas, el desengaño que suponen ciertas actitudes, lo contradictorio entre lo que se dice o se promete y lo que se hace. Esto me hace recordar la siguiente cita de Séneca: "Tu comporta-

miento, si de verdad tratas de buscar la verdad suprema, es incongruente. Es decir, sin sentido ... porque no tiene sentido que quieras hallar la verdad y que sigas el camino que te aleja de ella. Entre lo que dices querer y lo que haces hay una falta total de congruencia... Por tanto, tienes que aceptar mi verdad: y mi verdad es decirte que tú noquieres, de verdad, hallar la Verdad... Para no tener que enfrentarte a ella".

Yo quisiera hacer incapié en la incongruencia que se observa a nivel de partidos políticos, donde se encuentra un variopinto panorama de personajes. Allí, donde frente a los acontecimientos, a la labor que ciertos individuos desarrollan, hay tales divergencias que distan mucho de identificarse con el espíritu, las ideas y las doctrinas de su partido.

Cada partido con sus diferentes tendencias y su ideología propia debería acoger a quien con el mismo se identificara y la realidad no es esa. Los hay que se inmiscuyen produciendo un estado inestable y disconforme.

En el partido marxista, que con su contenido se generaliza por el materialismo, la aconfesión religiosa o simplemente el ateísmo y por supuesto que no van a misa, admite en su seno a sacerdotes y llegan a ocupar puestos relevantes. Hay, por ejemplo, curas marxistas-alcalde. De acuerdo a esas actitudes, a esas discordancias, entre lo que se es y se debe ser, yo me pregunto: Qué puede hacer un cura en un lugar como ese? Qué puede predicar? Desde luego que no se presentará con los Evangelios, ni con el catecismo, y quizás esté más entusiasmado con el libro rojo del marxismo.

Por eso su labor deja mucho qué desear: sediciosos y poco hábiles no saben desarrollar la labor que se les tiene encomendada.

PEÑA CONSERVADORA DE CALVIA.

LAS VIVIENDAS SOCIALES DE CALVIA.

En este número pretendemos iniciar un Dossier-estudio sobre el proyecto de construcción de viviendas sociales en Calviá pueblo, en el que toman parte la Parroquia, Sa Nostra y el Ayuntamiento, bien aportando el capital bien aportando los terrenos. Intentaremos acercar a los lectores todo lo concerniente a esta edificación, importante para el pueblo, e incluso para todo el término, ya que si para Calviá supondrá un aumento de población, posibilitando una mejora general en todos los servicios, significará también para las personas que viven en la costa, la posibilidad de residir en un lugar diferente al que desarrollan su actividad laboral habitualmente.

Hay que evitar caer, pero, en el hecho de que aumentemos la población convirtiéndonos, a su vez, en un pueblo-dormitorio. Habrá que promocionar, y eso es tarea de todos, las más diversas actividades que permitan la integración de los nuevos habitantes y la participación de todos en la vida de Calviá. Para ello existen un sin fin de actividades deportivas, de diversión, culturales, etc.

Existe, en un principio, en la mente de bastantes personas, la idea, lógica, de que estas viviendas sociales resulten, en su apariencia externa, como las otras establecidas en diferentes lugares del término. Evidentemente, de ser así, supondría una ruptura total de la imagen y perspectiva del pueblo.

Como ya veremos más adelante, se planea edificar una planta baja más dos pisos, que significarán unos 9 metros de alzada. Pensamos que, situados junto a la iglesia y conservando las características (materiales, forma, color, etc.) de las restantes edificaciones no supondrán un excesivo deterioro

en la imagen, aunque es cierto que, desde lejos resaltarán sobre todo el conjunto del pueblo.

Otro de los puntos que intentaremos analizar será el de los servicios (agua, luz y alcantarillado) de que se le dotará, su calidad y coste, así como el de las garantías que ofrecerán los materiales que se emplearán en su construcción.

Para ello, iremos hablando con los diferentes responsables del tema a fin de que todos conocamos mejor este ambicioso, y antiguo, proyecto para Calviá.

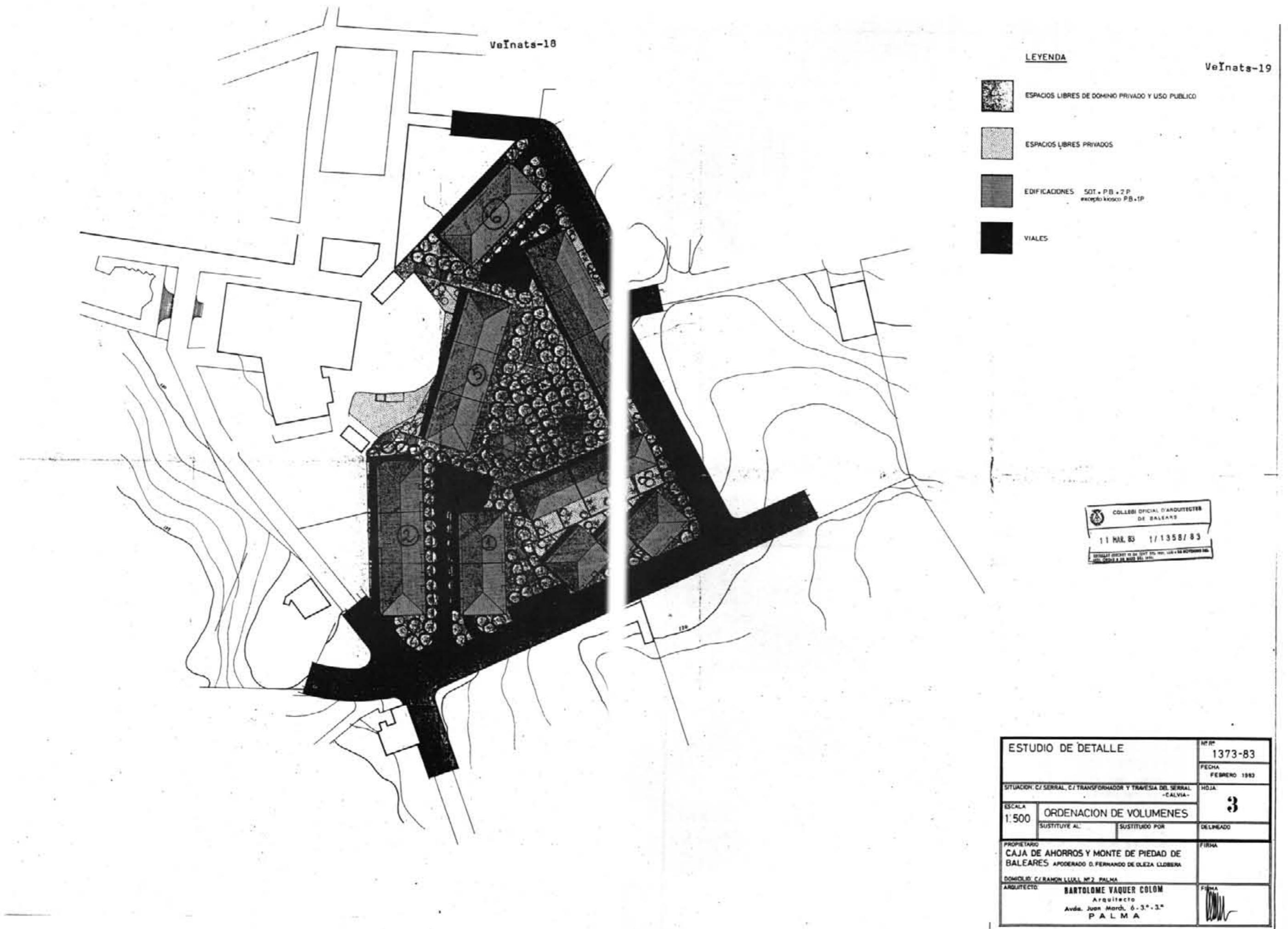
oooooo

EL ESTUDIO DE DETALLE

Empezamos ya con el Estudio de Detalle de las viviendas realizado por el Arquitecto Bartolomé Vaquer, haciendo un pequeño resumen de sus características, ilustrándolas con un plano general, cedido todo ello por el Delegado de Sa Nostra en Calviá, Fco. Juan.

Resumiendo este Estudio, cabe decir que Sa Nostra pretende edificar un conjunto de viviendas sociales en el terreno de la parroquia situado detrás de la Iglesia y que ocupa una porción de 10.421'58 metros cuadrados, incluyendo en el plano que adjuntamos otras tres construcciones (a) en un solar colindante de 2.000 metros cuadrados propiedad del Ayuntamiento, dejando claro que, con este estudio, no pretenden coartar la libertad del Consistorio, y que si éste decidiera dar otro uso a su parcela, no habría ningún problema para modificar la ordenación propuesta.

Siguiendo la normativa del P.G.O.U., ofrecen una edificación de tres plantas (baja y dos pisos, unos 9 metros) más un sótano, situando los aparcamientos de los vehículos en un semi-sótano a fin de aprovechar al máximo los espacios libres para desarrollar actividades lúdicas y ofrecer lugares de paseo.

Así, proponen evitar una excesiva rigidez en las agrupaciones de viviendas, situándolas a distintas alturas, aprovechando los desniveles del terreno, evitando, de esta manera, el efecto de bloque.

Las edificaciones se han agrupado de la siguiente manera, sin contar las del espacio (a) solar del Ayuntamiento:

- 3 edificios de 3 escaleras, es decir, 6 viviendas por planta que hacen un total de 54 viviendas.
- 2 de 2 escaleras, 4 viviendas por planta, o sea, 24 viviendas.
- 1 de 4 escaleras que conforma 8 viviendas por planta, lo que equivale a 24 viviendas.

Cada edificio tiene acceso al aparcamiento desde viales y acceso directo peatonal a través de espacios libres de uso público.

Todo el conjunto se articula alrededor de un gran espacio libre de uso público central. Todos esos espacios libres se pavimentarán con losas de hormigón o piezas de mármol evitando la jardinería por su difícil conservación, en su lugar se le dotará de abundante arbolado, dispuesto de tal manera que permita pasos y accesos de emergencia para bomberos, ambulancia, etc.

En el espacio central se situará un pequeño edificio destinado a local de reunión bar, kiosco y vivienda, teniendo en cuenta que alguna de las plantas bajas podrá destinarse a local comercial.

Así queda el resumen de este Estudio de Detalle que nos ha sido facilitado, a partir de ahora intentaremos ampliar toda esta información y ofrecer una completa visión de este conjunto de viviendas sociales que se planea construir en Calviá.

Manuel Suárez Salvá.

CUADRO DE CARACTERISTICAS

SUPERFICIE PARCELA ACTUAL	SOLAR DEL AYUNTAMIENTO	SOLAR DE LA PARROQUIA	TOTAL
TERRENOS QUE PASAN A VÍA PÚBLICA SERAN P.G.	2.000,00 M ²	10.421,58 M ²	12.421,58 M ²
SUPERFICIE SOLARES	765,25 M ²	793,17 M ²	1.558,42 M ²
SUPERFICIE EDIFICADA EN VIVIENDAS	1.232,75 M ²	9.828,41 M ²	10.863,15 M ²
EDIFICABILIDAD RESULTANTE EN M ² /M ²	1,58 M ² /M ²	1,12 M ² /M ²	PROM. 1,37 M ² /M ²
EDIFICABILIDAD SERAN P.G.	1,5 M ² /M ²	1,5 M ² /M ²	
SUPERFICIE EDIFICABLE SERAN P.G.	1.852,12 M ²	14.462,51 M ²	15.294,75 M ²
SUPERFICIA APARCAMIENTOS NO COMPATIBLE EN EL APROVECHAMIENTO	652,77 M ²	3.810,71 M ²	4.253,48 M ²
SUP TOTAL EDIFICADA VIVIENDAS + APARCAMIENTOS	2.611,08 M ²	14.422,84 M ²	17.053,92 M ²

* El número inscrito en los edificios indica el orden de construcción.

Quan va fer els vuit anys es posà de pastoret a Ses Rotes Velles amb un tal Jaume Mas Coves, de mal nom En ternes; tres dies de tira - dissabte de Pasqua, el dia de Pasqua i la segona festa - el va fer guardar les ovelles durant mitja nit, com era tan petit es dormia i les ovelles s'escapaven. El pastor amb una branca de pi vert li pegava pel cul i després el picava amb una agulla. Però ell no osava anar-se'n a ca seva ja que la mandrastra també n'hi havia donat. Quan ens contava això es va emocionar.

Llavors els amos s'entemeren i el posaren a fer feina a la terra on aprengué a fer d'hortolà. Feina que després ha compartit amb el seu veí d'en Ofici, el de fuster.

A Torà guanyava devuit cèntims cada dia, - no tenia encara els vuit anys.

Als catorze es va posar a fer de fuster - amb el seu germà, que llavors guanyava de setze anys, n'hi va fer quatre sense cobrar res, - això era el tracte, només per aprendre l'ofici. Bé li donaven qualche velló els diumenges.

Amb En Primo de Rivera va esser batle pe-

mestre Xisco Bujosa i el Sen Garriga dret.

Magdalena Modò.

tit, El Batle era el Sen Tomeu Ferrer, ell i el primer tinent de batle, En Castanyer d'Es Capdellà segon tinent de batle, i els regidors eren El Sen Cremat, L'amo Ramon Falet i el Sen Jaume Potxet.

ELL i el Sen Cremat dimitiren perquè estaven cansats de que diguessin coses d'ells. Això va esser als dos anys d'esser-ho.

Una de les principals crítiques que li vengueren era pels murs de Ca Na Cucó. Quan es va fer la carretera nova es va fer un "desmonte" i la casa de Ca Na Cucó va quedar empomada i amb perill d'esbucar-se, era el batle el Sen Joan Vic. Quan ells varen esser a l'Ajuntament reberen un ordre del Governador Civil perquè fessin el mur o donassin el permís per fer-ho. Per tant les crítiques anaven mal dirigides.

Ens recorda el Sen Xisco va fer molts mànecs, sense guanyar-hi un duro, per fer aquesta nova carretera. Però indirectament li va sortir una feina mitjançant l'encarregat de les obres, que era espontí, En Tomàs Patata. Els coneixia a ell i al seu germà de fer els mànecs, i com va agafar una feina per empresa a l'illa de Tagomago a Eivissa, els va contractar perquè ells fessin la feina de fusteria. Hi estaren quinze dies, fins a Nadal, i després hi tornà ell i sol dos mesos, posant portes. En aquell temps es perdé El Mallorca, de l'Illa de l'Islanya Marítima. Va embarrancar a prop de la costa, devant Santa Eulàlia, tregueren el passatge i totes les mercaderies. Altres dos vaixells l'estiraren però no el pogueren moure. Per setmana santa va fer un temporal i el seny dugué. L'Illa de l'Islanya en va fer un altre que li posaren també El Mallorca, més tard el comprà en Berga per la Transmediterrànea, però

es comprometé a no canviar-li l'insígnia, una ema grossa. L'Islanya tenia a més del Mallorca, el Jaume I i II, el Miramar, el Lullo, - l'Islanyo i fins a dotze. El Mallorca quan es va embarrancar portava mariners a Aleçant i el Sen Francisco hi havia anat la setmana anterior de Ciutat a Elvissa.

Després de fer els quatre anys amb el seu germà, va fer feina altres quatre a Génova: "No he estat tan bé mal, m'agafaren per fill d'ànima. Es mestre - es fusteret Francisco Serra -, manava el correu i costí no venia per allà. Jo era es mestre. Menjava i dormia allà. Quan vaig agafar ses febres dugueren un mosset que ja va quedar allà quan vaig estar bo. Li deien En Salvador Llabres i Pons, era petit i més viu que una rata. Ell es feia dir "rodavlás servall snap" que és el seu nom a s'enrevés".

D'aquí va passar a fer valxells al mollet. Hi està dos anys.

Un vespre, ens recorda, quan tenia devers devuit anys, va haver d'anar a Ciutat a cercar una barra de gel per Mo Portxeteta que estava malalta: "A Ciutat només hi havia un lloc on en fessin, a Can Maneu, i jo no sabia on era, però pas renou que feien a sa fàbrica hi vaig trobar. Em vaig posar la barra al coll emballada amb una flassada i fins arribar a Calvià. Vaig agafar tanta fredor a l'espatlla que encara em dona problemes".

Als vint-i-sis anys es casà amb Modò Magdalena Reo "No hem estat batrellats mal, em disculpe com es pot suposar".

Tot d'una després partí de cap a l'Havana amb un aermà seu, En Joan, que es posà malalt al port de Málaga, i el metge no el va tornar a terra perquè li va mostrar una fotografia

d'un capità de la mateixa companyia que era cosí del Sen Xisco, nebot de la madrastra, i quan arribaren a Vigo ja havia tombat per bé: "Jo l'havia de servir, tenia pulmonia, i com el barco anava de banda a banda, m'havia d'aferrar a ses parets per no caure. Va esser un calvari".

ELL DOS I LA SEVA NETA

En arribar a l'Havana va fer d'ebanista amb un tal Rafel d'Inca. Després va anar a Can Baró (un de Génova), que tenia tot un correr que cada banda era seva, a fer portes, el mestre era de Son Sardina. Després se'n va anar al camp on feia una casa i un estable tot de fusta. També hi feia rodes de carro i el Sen Garriga els hi posava les llantes "Vaig fer qualche carro mallorquí, els d'allà eren sense baranes i mal fets". Quan va tornar amb el que havia estalviat va comprar les eines pel seu taller, ell que els seus fills han heretat.

Quan la Societat era activa, quan la feien, ell va esser vice-president de l'entitat. El president, En Julià del Xalet, era a França i ell va haver de firmar moltes de les participacions (que són els títols que s'estenen als propietaris): "Jo en tenc -

tretze de des duros. Mostra-Lis (Li diu a la seva dona). També com a cap de l'organització pagava als picapedrers i anava a comprar els materials a Ciutat "Hi valg perdre molts de jinals!". Tota l'obra va costar més o menys uns cincanta mil duros.

Ens contà una anècdota que va ocorrer quan s'havia d'adjudicar l'explotació del cafè. Hi havia dos candidats: En Joan Corredor i En Sebastià Rea (cunyat seu i que ell li diu el Tio Sebastià). Ell es va assabentar de la quantitat que el Sen Joan anava a oferir i ell només va posar-hi vint-i-cinc pessetes més i va guanyar la subasta el seu cunyat. Quan el Sen Sebastià agafà l'explotació, tenia la renda pagada per vint anys i als quatre hagué d'abandonar-ho tot depressa. Magdalena diu "pareixia ca nostra perquè hi possèvem allà moltes d'estones divertides".

De joventut "Amb un germà d'aquesta i En Garriga, ens anàrem a Andratx a passar allà uns dies per ses festes de Sant Bartomeu. En Garriga va moure una alota i jo el valg desbaratar. Ell m'ho va retreure i li valg contestar que se'n hagués anat amb la germana, que també era fradina, però molt lletja, i ell em diigué: m'estím més un ca de bou aferrat pes collons".

Durant dos anys va esser obrer. El primer amb En Nissaga, En Pau Cubano i En Miquel Garrit.

També va insistir que vèssim un guarda-robes, fet per ell, que té a la seva. Es una vertedera joia. També va fer algunes barques una de les quals es va enfonsar fa pocs anys.

Per acabar ens va contar una glosa que li feren a la seva padrina que vivia a la casa de davora la creu del camí del cementeri. La

seva padrina era rossa i molt gamida i la glosa diu:

A sa rossa de sa creu
ja li han parat sa sendera
cent cans que li van derrera
i a una cussa l'lebrera
fadrins no l'agafareu.

La meva impressió d'aquesta parella honorabla de Calvià és la d'esser uns patriarques, ja que a part dels seus fills, nebots i parents d'enfora els van a visitar sovint, i costat tots els horabaxes hi ha una espècie de tertúlia d'edat a la seva.

ELL té 87 anys i ella 85. El protagonista indubtablement és el Sen Xisco, ja que té més històries que contar. Té una memòria prodigiosa, tots els noms que figuren a l'entrevista els diu sense dubtar un sol moment fins i tot en Rodavalls servall sopar que ens ho repetí tres cops. Però la seva dona el té com el seu nin vassiat, no l'intromet en cap moment i per la seva modestia ajuda a que el seu home sigui encara més cappare.

Gràcies també a Na Magdalena Bufosa, la modista que assistí a la xerrada i també a N'Antonia Mas que la va fer possible.

CALVIA, deu de desembre.

Joan Rubio.

Juguetes Gual
C/. Major, 16
Tel. 670190
Calviá - Mallorca

Cartes a la revista

VeInats-24

UN SOCIO AL C.D. CALVIA

Sin ánimo de ofender a nadie ni muchísimamente menos, me he decidido a escribir esta carta a la Revista, para expresar mi opinión sobre unos detalles que se vienen repitiendo una temporada sí y otra también con la directiva del C.D. Calviá.

Pero antes de nada deseo hacer constar que soy socio del mencionado Club desde su fusión con el Industria, o sea, de los antiguos, y como tal es por lo que me siento afectado por lo que voy a exponer.

Desde hace bastantes años este Club pone a la venta papeletas de lotería de Navidad con lo que percibe unos emolumentos que ayudan a mitigar los muchos gastos que lleva consigo el mantenimiento de la entidad, cosa de lo que me congratulo.

Y aquí llega el motivo de esta carta. Comoquiera que yo no salgo a los bares ni me relaciono en la vida privada con integrantes del Club, que al parecer son los medios para adquirir participaciones, un año sí y otro también, me quedo sin ellas.

Y digo yo: De la misma manera que, al entrar en el campo te ofrecen números para la rifa de una lechona, una cesta, un jamón, etc., etc., que a veces te da vergüenza no comprar, ¿porqué, en su momento, no se hace lo mismo con las papeletas de lotería? ¿O es que con la lotería es cosa segura su venta sin llegar a esos extremos?

Créanme, me parece que mi proposición no es muy descabellada. Haciéndolo así todos satisfechos.

Un Socio de los Antiguos.

NOTA

Com heu pogut comprovar, VeInats ha canviat d'aspecte extern, sempre per millorar. Això ha fet que els cost de la Revista pujés. La feim a una imprenta especialitzada, el paper és bastant bon, hi suften fotos, etc.

Per aquest motiu, vos comunicam que, a partir d'aquest número, el preu de subscripció anual serà de 500 pts. i el de compra individual de la Revista de 50 pts.

En un intent de seguir millorant el servei de distribució entre els subscriptors, estudiarem la forma més econòmica de fer-vos arribar VeInats per correu.

Gràcies.

VEINATS=

Es racó dels nins

Veïnats-25

ES RACÓ DELS NINS

Continuació de la Rondaia del número anterior.

El que era mal de fer era pujar fins els ferros perque sa pressó era com un pou i es ferros estaven a dalt. Així i tot s'esquirol hi va poder pujar, va posar sa bolla i sa pressó va desaparèixer.

- Es increible ! va dir s'esquirol.

Ara havien de guanyar a s'enemic amb sa mateixa bolla; es tractava de posar-la pel cos de l'enemic, però ja no faria falta anar a cercar-lo perque aquest va comparèixer di-guent;

- Ah maldits! Heu escapat de sa meva pressó, vos mataré!

Mentre s'esquirol anava per darrera es guardià per posar-li sa bolla, es vellet, amb els seus poders, va fer un terratrémol perque el seu enemic s'entretengués, ara bé, aquest també tenia poders i amb una llum màgica va fer desaparèixer el terratrémol. Fe-ren una lluita molt llarga amb pedres de foc,llums màgiques, etc., fins que s'esquirol va tirar sa bolla al cos del guardià i de sobte va desaparèixer.

Havien vencut al guardià, i ja estaven arribant quan varen aparèixer les quatre bubotes, germanes del guardià

Les quatre bubotes tenien poders i es menjaven tot el que se'ls tirava. S'esquirol les tirava pedres, però les bubotes se'-ls menjaven. Varen fer de tot, però les bubotes eren molt podroses i no hi havia manera :

amb això es vellet va treure de sa seva butxaca una rata de les bubotes, que era una rata que agradava a totes les bubotes per menjar, el va amollar i totes les bubotes l'encalsaren.

Mentre tant, el vellet i s'esquirol agafaren es secret, era una bolla que donava força a l'ésser, la varen tirar a sa terra i tot va començar a explotar; es vellet i s'esquirol varen surtir de sa cova més que depressa i pujaren a una muntanya mentre sa cova i tot el que hi havia dedins se'n anava a filar.

Joan Lluis Pallicer

12 anys.

Droguería y Ferretería

CALVIA

MAYOR, 49

TELF. 67 01 61

**Pinturas y
Decoración**

DECORACION
IMITACIONES
PAPELES PINTADOS
BARNICES
LACADOS
MOQUETAS

PALMER

Telf. 67 04 73.

Es Serral, 36.

CALVIA.

EN PETA PIRULI

En Peta Pirulí era un nin molt llest, i li agradava fer invencions.

Un dia la seva mare el va renyar, aleshores en Peta Pirulí es va enfadar i va dir:

-Inventaré una màquina per fugir d'aquí

Així que la va inventar i va dir:

-Ja està llista. Ara m'en podré anar de aquesta casa.

Sa màquina estava programada per anar-se cap endins de sa terra, o sia per fer forats com els taps i per altres coses més.

En Peta Pirulí li va posar sa primera i va partir, dins sa màquina hi havia una altra màquina que si per exemple li demanaves:

-Donem tres hamburgueses amb tomàtiga, seba, mostaca i una coca-cola, te sortia tot immediatament.

Quan va avançar uns quants metres, es va trobar amb unes formigues gegants. Ses formigues el se volien menjar però quan s'el anaven a menjar, va ser molt llest al posar sa 6ª marxa i anar-sen uns quatre kilòmetres més, fins perdrer-los. Aleshores va dir:

- Uf! Mira que si m'agafen... però que és això, qui està parlant?

-Soc jo, sa màquina, o és que no t'enrecordes que estic programada per tot?

-Si ja ho sé, però no pensava que parlas sis

- Idò ja ho veus que puc..
Però abans que pogués dir sa lletra "la", va veure un talp gegant. Maren quedar estorrats i els hi va dir el talp:

-Per què en mirau així?

-Perquè mai haviem vist un talp.

Idò ja n'heu vist un. Voleu ser els meus amics?

Un dia el talp va dir a Peta Pirulí:

-No vagis per aquella vorera que te perdràs.

En aquell instant es va enrecordar de la seva mare i li va dir:

-Ho sent molt talp, però men tenc d'anar a cameva.

Ell es va posar molt trist i li va dir:

-Vendràs a veurer-me qualche dia?

-Si, cada cap de setmana vendré a jugar amb tu.

Sen va anar i li va contar tot a sa mare i ella li va dir:

-D'acord, però amb una condició.

-Quina?

-La d'anar sempre per un altre camí. I així ho va fer durant tota la seva vida.

I això és tan veritat com que es conte s'acabat.

Mª LLUISA GARI
(6é curs)

Panaderia

JUAN CARRILLO

C/ Mayor, 3. CALVIA

TREBALL DAMUNT LA POSSESSIÓ DE SON ROIG

Són dos treballs d'alumnes de 7è nivell de la nostra escola d'egb, recopilats en una ja que més o manco parlen de les mateixes coses ja que sempre se segueix un esquema de feina. En primer lloc volem agrair totes les facilitats i amabilitats que han tengut amb nosaltres la gent de son roig.

Anant pel camí que va a Establiments trobam a mà dreta, molt a prop de Calvià, un camí de carro enrevoltat de fassers; el seu voltant és montanyós amb oliveres, garrover pinar i herba.

Aquesta possessió pertany a la família Valentí desde l'any 1859 en que don Joan Valentí i Valls la va comprar. L'amo de la possessió, actualment és en Joan Capllonch.

La finca comença a les Collet Blanc i arriba fins a Son Bornat, aquesta gran extensió limita amb Son Bornat, Banàtiga, Son Font i Sa roca LLisa.

Ses cases de sa possessió són més o manco així: té una claustra tancada amb tres arcs a l'esquerra que duen a la casa dels amos, i també hi ha una escala, un vestíbul i una capella.

Sa casa dels amos té dues habitacions i una sala, també tenen una cuina però separada de l'este de la sala, un porxo que serveix, ara, per posar-hi els otxes i tractors. Tenen molts d'anims: ovelles, indiots

A la casa dels senyors trobam unes grandioses sales, totes elles amoblades amb mobiliari antic, tant és així que una de les sales és de estil isabelí amb unes racóneres de fusta a on hi ha damunt elles uns rams de flors tapats per unes campanes de vidre, i també hi ha uns gravats, que segons diu la senyora són del segle XVIII-XIX aquesta sala té una vidriera per on s'arriba a una gran terrassa, des de on se veu tot el poble de Calvià, i més allà, al fons es veu la mar blava. Té set habitacions, i com a nota curiosa vos direm que s'excusat està fet de fusta i representa una cadira en forma de trono reial.

A devora la claustra, des de on podem veure molt bé els quatre aiguavessos, hi ha la buguereria a on abans es feia la bugada, també té un forn de pa.....

Juana Mª Laiglesia; Mª Isabel Garcia; Mercedes Carrillo; Antonia Triguero; Luisa Moreno; Llanos Garcia; Antonia Ramon; Rosario Fuente

ENIGMA POLICIACO ~~por Cristóbal Vilchez~~

9 de la mañana del día 27 de diciembre de 1.983. El cuerpo de Alfred Rick ha sido encontrado apoyado en la mesa de su despacho con una bala incrustada en el pecho y con un revólver en sus manos.

Alfred Rick era ya un anciano débil y normalmente sufria enfermedades..

"No tenía amigos, ni familiares, únicamente tenía un nieto que era el único que le venía a visitar" dijo el mayordomo Peter que estuvo al servicio del anciano durante cinco años, declarando ante Tony Benson de la brigada de homicidios.

Tony Benson le preguntó al mayordomo que como se llevaban el anciano y su nieto. A lo que le contestó "que siempre reñían ya que el abuelo se quejaba que con cuarenta años que tenía era hora de sentarcabeza y no ser tan mujeriego que lo único que hacían las mujeres era sacarle dinero".

Al oír estas declaraciones Tony Benson fue a interrogar al nieto. Tony Benson preguntó que quien creía que era el heredero y dijo que suponía que era él ya que era el único familiar que tenía.

Tony Benson fue al notario y le preguntó que quien era el heredero. "Todo el dinero lo ha dejado al orfanato, excepto un millón de pesetas al mayordomo".

Tony Benson le preguntó al notario que porque le había quitado de heredero, a lo que éste contestó que hacía tres días cambió la herencia para que la chica con quien salía no se llevara el dinero.

Fue a casa del nieto y le preguntó que como se llevaba con el mayordomo, a lo que éste contestó que no se podían ver, dado que la chica con quien salía había sido antigua amante del mayordomo.

QUIEN ES EL ASESINO?

SA CALETA

Fa uns quants anys, els calvianers anavem el primer de Maig a passar-ho a Sa Caleta, era el nostre punt de reunió per passar la festa i per fer-hi una "paella". Era, un lloc encantador, amb els pins i les barques dels pescadors, d'aquells llocs que penses son una mica teus, fins que un bon dia te n'adones que ja no ho son.

Aquest dia arribà, de cop i volta varem desmantellar tot allò i es començà la construcció d'un port nàutic i amb ell hi vengué el ciment, els iots i les barreres; i adeu pescadors, barques i pins.

Me'n record dels pescadors, homes vell amb la cara i les mans aspres, recremades pel sol i el vent; fins i tot n'hi havia un que vivia dins una cova a la vora de l'aigua. Me'n record també de les barques, una davora l'altra engronsades per les ones, i d'unes increïbles postes de sol.

Per jo, quan construiran el port nàutic a Sa Caleta, va esser la primera vegada que vaig tenir conciència de que em prenien qualque cosa meva, de tots, i no sols d'uns quants, per això ara dic que no, i em surt de l'ànima, a la urbanització de Sa Dragonera, Es Trenc, i qualsevol altre indret - no vos penseu, ja en queden ben pocs perque vull que es quedin com estan, perque tots poguem gaudir d'ells, perque no hi ha cap necessitat, ni res que justifiqui el atapeïment del nostre ja dens litoral, ni la destrucció dels nostros espais lliures i naturals.

estepa joana.

APROPIACION DE FONDOS INDEBIDOS EN EL
AYUNTAMIENTO DE CALVIA

La apropiación de fondos públicos en nuestro Ayuntamiento estuvo en el orden del dia del pleno extraordinario del 18 - XI-83 publicado y detallado por el "Diario de Mallorca" el tan señalado dia de la Natividad del Señor, efemérides que vió luz pública e tan escandaloso presunto fraudey, por mas inri, a propuesta de los llamados socialistas, aprobándose sin quisque que se salve, por unanimidad de sus miembtos, contra ley, contra los informes técnicos y contra ética cayendo de bruces en una manifiesta ilegalidad, lo que quiere decir es, por si alguien no lo entiende, que los regidores que votamos, sin distinción de colores ni de sexo, los que tan felices augurios nos prometian en la campaña electoral, la que entrelazaron con musicales torradas libadas con vasisos de vino que actuaron de droga engaño sa, cautivadora, misionera y encubridora de sus propositos. Quedando ahora claros al autoasignarse, sin el menor rubor político, una paga ilegal en pts. sonantes y contantes a cambio(vaya cambio para los --cambiolistas) de aquellas bagatelas que dieron al pueblo, apropiándose de una dia ria, y para mayor desverguenza de los pluriempleistas pregonadores de puestos de trabajo que tampoco les amargan los tanto, mes tanto tantos que tanto deleitaban a nuestro exalcalde Font agarrándose, como lapas en roca, a un puñado de millones anuales que en el marco legal no les pertenecen y !viva la Pepa!. No les cabe desvirtuación del hecho por ser un ilícito plílico al erario público que es lo mismo que echar mano a los bolsillos de los administrados. Si con luz meridiana se atrevan a ingerirse dicho bocato di cardinale ; que seran capaces de tragarse e la oscuri-

-dad de la caverna?. ¿Con que ley, con que fuerza moral, con cual legitimidad de cargo podran hacer cumplir a los municipes la legislacion municipal viñente en todos sus extremos y ordenes, si ellos se situan orsay al margen de ellas?. ¿Acaso seran igual o peores que aquellos que decian "haz lo que te digo y no hagas los que yo hago"? . De lo contrario tranca.

Recordemos aquella frase "que la corrupcion en nuestro municipio era legal" tildada por su colega de una imbecilidad, veremos a la larga quien es quien, o si son quienes los dos, que dijo publicamente aquel elocuente predicador de pulpito de palabras huecas de contenido que tuvimos radicándose sin el menor arraigo en nuestro término en comparsa con otro de su misma escuela hace unos seis o siete años, con misiones concretas, empezando por ser promotores y organizadores de una viviendas sufragadas -- por capitales oligárquicos, para pasar luego a ser primeros políticos cuyos fines y objetivos que persiguen y defienden son obvios, que por no ser este el caso que nos ocupa ya desgajaremos en otra ocasión.

Al parecer por similitud o semejanza y no ser menos, su sucesor prosigue maravillosamente la misma linea que su predecesor, en conceptos, en afirmaciones, en proyectos. Veamos, aquel político humorista de las múltiples poses fotográficas al principio de su mandato se creyó como del municipio con una mentalidad esquizofrénica, queriendo controlarlo todo interior i exteriormente como cerebro fuera de serie. Vapuleó la organización funcional en todos sus estamentos; en urbanismo asuntos idénticos segun el caso o el cazo, los veia con diferente prisma; se aprobaron derribos de obras menores pero jamás de mayores que por

más infringitivas eran más propinativas; vaticinó que la histórica propiedad social y privada era municipal(...); gobernó, cierto tiempo, virtualmente como alcalde, en minoría, amenazando en expedientar funcionarios que no seguían sus descarrilamientos, despreciaba a sus coaligantes que no comulgaban sus excentricidades, pero, jamás olvidando ni despreciando los momentos propicios que hubo para canjear lo virtual por lo real y un largo etcétera.

Para salvaguardar la ética, desgaste y desprecio del partido que representaba la coalición A.E. ante tanta incongruencia lo apeló del Rocinante que tan majestuoso y ufano cabalgaba por creer, inequivocamente que las siglas que representaba en el ámbito municipal, eran del mismo cariz y talante que los de edad conocimos en nuestras juventudes que no era sólo una marchita, sino un manojo de rosas coloridas y fragantes colmadas de virtudes y moralidades que hoy brillan por su ausencia por no existir la menor similitud por sus descendientes en toda su gestión. Se ha cambiado de sistema pero no de la anterior forma de gobernar de los dictatoriales por ser opinión, sin duda, que hemos empeorado.

En portentosas naciones de regímenes democráticos U.S.A., Alemania, Japón, Inglaterra,... hemos visto rodar cabezas de presidentes, jefes de gobierno, ministros encarcelados y procesados por corruptela, mientras que aquí, en comparación con ellos, somos unos pigmeos pero en affaires unos gigantes y no pasa nada quedándonos tan panchos y apacibles como si tal cosa no ocurriese. Pobre democracia! Si que es verdad que en España somos diferentes.

No cabría, preguntó, que las respectivas ejecutivas o bases de los respectivos partidos representados en nuestro Consistorio tomasen cartas en el asunto dimitiéndoles a todos por ejemplaridad dándose a sí mismos honestidad, honorabilidad y prestigio? Entonces, podrían dar el peso de la misma gestión municipal a los suplentes que les sobran en sus respectivas candidaturas cuya función sería más eficiente al recordar y aún notar el calor de la poltrona que ocuparon sus destituidos? Dirán o pensarán, supongo, que no están capacitados para el cargo lo que no es verdad porque cuando se les alinea en una candidatura es por ser considerados aptos; afirmando con la seguridad que me da mi experiencia, para ser concejal no es necesaria ninguna cátedra ni siquiera estudios superiores sino sólo tres virtudes fundamentales: ta-

ner los pies en el suelo, tener la cabeza sobre los hombros y en ella tener seny, sentido común. El día que el pueblo de Calviá logre tener nueve personas con estas cualidades, tendrá un Ayuntamiento modelo y habrá sacado la quiniela de los cuatro años.

No sé si existe tribunal competente a nivel jurídico que vele por las supuestas infracciones de organismos oficiales; lo que sí sé es que el Código Civil ampara de posibles fraudes y estafas a los ciudadanos; y, lo que sí sé más cierto es que existen partidos políticos y personas con la honestidad suficiente para acudir a los tribunales ordinarios para poner un contencioso administrativo en defensa de sus posibles lesionados intereses haciendo retrocesivos, si ha lugar, al consistorio pasado por también sospechoso de que el sistema distributivo de las gestiones retributivas, al parecer, tampoco fueron legales y, por tanto, perjudiciales a todos los administrados que es lo que hay que aclarar.

Calviá, 11 de Enero de 1.984.
Damià Amengual Mas.
Ex-Regidor i secretari del P.S.M.

CAJA DE BALEA
"SA NOSTRA"

RADIOGRAFIA DEPORTIVA.

Este mes sí, este mes podré hacer una crónica que diferirá por completo de las anteriores, aunque eso sí, para desgracia de nuestros colores, en un total signo negativo.

El equipo de nuestros amores, en lo que iba de temporada, nos había acostumbrado a una regularidad más o menos exacta en lo que se refiere a sus encuentros jugados hasta la fecha, es decir, derrotas en sus salidas y victorias claras en casa. Pero ya el mes pasado, el Margaritense nos dio un aviso (lo del Constancia no lo comentó por ser inicios de temporada y por su categoría), dejándonos con 4 negativos. Pero este último mes del año ha sido de aupa. Se ha seguido la regularidad de derrotas en campo ajeno, superando ya la mínima. Se ha perdido por más de un gol de diferencia.

Donde se ha perdido de una manera rotunda la estabilidad, ha sido en Moferés. Se empató a uno, el primer empate de la temporada, con el Ferrerías, merced a una primera parte desastrosa; y, como regalo de Nochevieja, se perdió por 1 - 4 ante el Badia, siendo este equipo, a mi parecer, el mejor que ha pasado por aquí. Nada que objetar a nuestros muchachos por esta derrota, pues hicieron lo que pudieron ante un enemigo poderoso. Pero sí decirles que dejen los nervios para darle al balón y no para provocar a un señor que demostró que, a su juicio, únicamente los de casa practicaban juego peligroso. Quien en definitiva se resiente de este tarjeteo, moral y económicamente, es el Club.

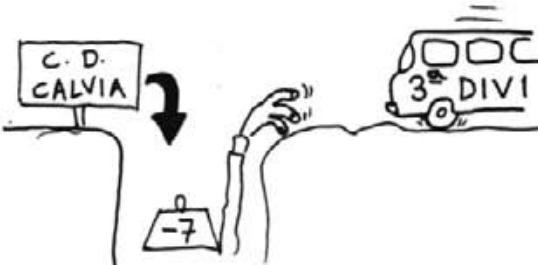
Pero en definitiva nos vamos pareciendo cada vez más a otro equipo de superior categoría. Con 7 negativos a cuestas y con la sequía de positivos también hará falta un milagro para salvar una categoría que tanto costó alcanzar.

Pero ya sigo teniendo esperanzas (cada vez menos, porque afagim en es banyat), de

que se producirá este milagro. Esperemos que en Porreras los Reyes Magos se porten bien con nosotros y se rompa esta mala racha en los desplazamientos.

Que así lo veamos.

S. Barceló.

FERRETERIA - DROGUERIA

SANTA PONSA

Venta al Detall

Artículos Limpieza, Fontanería,
Utensilios de Albañilería, Perfumería,
Electricidad, Plásticos.

Edif. Xaloc I

Santa Ponsa

|||
cerrajería
A. SOTOMAYOR

||| es ferrer
des poble

C. SON MI. N°2 -CALVIA- MALLÓRCA

CARPINTERIA
CALVIA

Hnos. INSERTE

C/ TRANSFORMADOR, 5/N • TEL.

CALVIA - MALLORCA

Consells publicitaris

VeInats-32

CAMPAÑA PUBLICITARIA

Promovida por VeInats

COMPRAD EN LOS COMERCIOS DE CALVIA.
UTILIZAD LAS INDUSTRIAS Y LOS SERVICIOS
DE CALVIA.

HAY VENTAJAS :

- Tendréis mejor servicio que en Palma, donde no os conocen.
- Los precios no son más altos que en Palma, y no tenéis el inconveniente de tener que pagar el transporte hasta Ciutat.
- Cuantos mayores beneficios tengan nuestras empresas, mejor surtidas estarán, y nacerán más, todo lo cual redundará en un mejor servicio.
- Si hacéis una casa, tendréis la ventaja de tener el maestro de obras cerca de vuestra casa.
- Si necesitáis al carpintero o al herrero, lo tendréis cerca, y no tendréis que esperar a que venga de Palma para efectuar los diferentes trabajos.
- Los productos que harán son de mejor calidad porque no trabajan en grandes cantidades como las grandes industrias de Palma, además, los industriales os tienen que ver cada día. Son vuestros vecinos.
- Si los beneficios quedan en Calviá, generarán puestos de trabajo en Calviá.
- No digamos que Calviá es un lugar muerto. Si damos vida a las empresas de Calviá, damos vida a Calviá.
- Las grandes empresas de Palma tienen muchos beneficios. Nuestras pequeñas empresas no. No damos más beneficios a los que ya tienen muchos! Que nuestros dineros no se vayan a Palma, que se queden en Calviá!
- No seamos una sucursal de Palma.

ENTRE TODOS CREAREMOS UNA ZONA DE MERCADO PROPIA EN CALVIA.

DEMOS VIDA A CALVIA

Bar Restaurante

ESPECIALIDADES

- Arroz Brut
- Frito Mallorquin
- Sopas Mallorquinas
- Lomo con Col
- Tordos con Col
- Caracoles
- Paellas

CA'N PEDRO

COCINA MALLORQUINA
Y TAPAS VARIADAS

C/. Mayor, 53 - Tel. 670453 - Calviá - (Mallorca)

Hoy hemos hablado con el responsable del Bar-Restaurante "Ca'n Pedro", Pedro Rayó, cuya dirección tienen en la tarjeta de presentación

V.- ¿Desde cuándo tiene el Restaurante?

P.- Desde el Octubre del 82, en que nos decidimos a montarlo.

V.- ¿Qué características destacaría de su local?

P.- Aparte de su versatilidad, al ser Bar y Restaurante, poseemos dos salas comedores, una en la planta baja y otra en el piso que dan una cabida a 50 personas. Poseemos también un vídeo en el que vamos proyectando las películas que nos parece van a interesar a nuestros clientes.

V.- ¿Porqué situarlo en Calviá y no en otro sitio?

P.- Pensamos que hacía falta en el pueblo y, además, tuvimos la oportunidad de encontrar este local.

V.- ¿Qué especialidades presenta su menú?

P.- Pueden verse en la tarjeta de presentación.

V.- ¿Podría darnos un menú completo y su precio?

P.- Arrós Brut, 2 calamares a la plancha con ensalada o patatas, pan, postre y vino de la casa. Su precio oscila entre 650 y 700 pesetas.

Tenemos, también, un menú del día bastante más económico, 325 pts. que se compone de:

Un primer plato, costilla de cerdo con ensalada o patatas, melocotón en almíbar o fruta del tiempo. Una cerveza, vaso de vino o agua.

Aquest mes tenim el gust de presentar-vos una altre de les petites empreses de Calvià: la de la família Baucà.

Conversarem amb la filla de la família, Na Rosita, que ens rebé amb la seva coneuguda amabilitat i simpatia.

-Rosa, Quants d'anys fa que teniu el present negoci?

-Deu fer uns 15 anys. Varen començar els meus pares, com a Delegació de la casa Philips a Calvià, venent ràdios, Tocadiscs, televisors, geleres i mènies. Al mateix temps duien el cafè de Ca'n Garrit.

Na Rosa ens diu que després es va traslladar el local de venda a l'actual emplaçament, en el carrer major, davant ca's Barber, en el local que ocupava l'antiga farinera (de la qual qualche dia en parlarem). Aquí va seguir la seva especialització en electrodomèstics i material elèctric. D'aquesta manera es va poder contar a Calvià-poble amb un establiment propi, dedicat al tan necessari electrodomèstic, l'únic que en aquests moments hi ha en el poble. Després -segueix Na Rosa- varen començar a dur llàmpares, objectes de regal, de puericultura i juguetes.

Pel juny del 79 varen deixar el cafè Ca'n Garrit per a poder-se dedicar més intensament al negoci.

Actualment són representants oficials de la Casa Philips, amb tota la seva gamma d'electrodomèstics, i, de la Casa Thompson, especialitzada en televisors i vídeos. A part serveixen altres marques com Agni, Zanussi, Superser, Corcho, Taurus, Moulinex,...

Entre els productes de regal podem trobar desde llàmpares, figuretes de porcelana, ceràmiques, cossials adornats, objectes de llautó, d'aram, d'alabastre, vaixelles i cristalleries i la ceràmica de Pòrtol.

Igualment se pot trobar material elèctric auxiliar, així com objectes per la puericultura com cotxets, brossos, banyeres, hamacs i d'altres pels petitons.

Tenen mobles de terrassa per l'estiu; són els distribuidors oficials de Drago-Butano. I de les juguetes Na Rosa se n'ocupa d'una forma personal, a on hi projecta la seva professió d'educadora, de l'Escola d'infants de Calvià. Procura triar les juguetes que més entretenen als infants, amb criteris educatius i d'adequació a la seva edat.

En definitiva, ens trobam davant un petit-gran magatzem com el poble al qual serveix.

Na Rosa acaba aquesta conversa diuent-nos que estan molt contents amb el poble per que de sempre els veïnats de Calvià, i també els de Es Capdellà han donat una bona resposta cap a la seva empresa.

BAUZA

★ ELECTRODOMÉSTICOS

★ JUGUETES

★ OBJETOS DE REGALO

C/ Mayor, 34 CALVIA

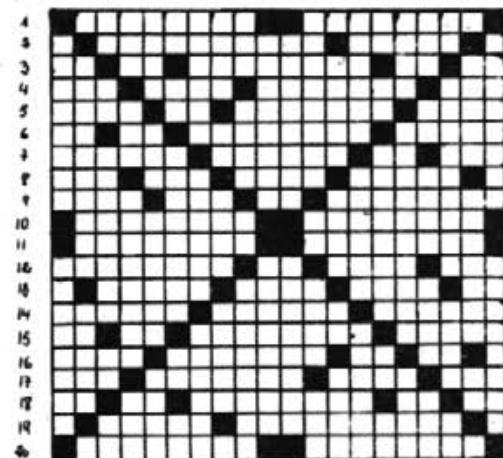
PUB ROLLING'S

MUSIC-BAR "ES CASINO"

Ca'n Vich, 3 - CALVIA

Reproducimos aquí el Crucigrama de la Revista anterior, dada la mala calidad de impresión que tenía en aquel número, dificultando su posible resolución.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

HORIZONTALES:

1.-Hablas mal de una persona,la injurias. Ley de Moisés. 2.-Vocal.Imaginativo,cuentista.Decreto del Zar.Cincuenta. 3.-Dativo de pronombre,3ª persona.Reflexivo.Hiciera molduras.Al revés,pronombre posesivo,3ª persona. Nota musical. 4.-A falta de una letra,mamífero felino americano.Catedrales.Encargado de cumplir un testamento.Del verbo caer. 5.-Burla,escarnio.Preposición.Quebrantamiento de la ley,plural.Con falta ortográfica:mueca,gesto. 6.-Cuarenta y nueve.Al revés,nota musical.Avergüenzas,turbas.Sirve para leer. 7.-Mamífero carnívoro de piel muy apreciada.Tachar,atildar.Pronombre posesivo.Al revés, pasa la vista por un escrito. 8.-Letras de temí.Subo el ancla.Confusión.Olor desagradable.Vocal. 9.-Acción y efecto de ojear,al revés.Pecado capital.Siglas famosas del III Reich.De color amarillo verdoso,al revés y en plural. 10.-Muy malvado,en plural.Terminar una cosa. 11.-Horadar el cráneo.Figurado,pusiera argumentos en contra. 12.-Letras diversas.Vocales.Ase,agarra.En mallorquin,maña,habilidad. 13.-Vocal.Letras.Mil seiscientos uno.Hado,destino.Consonantes. 14.-Llano en una cumbre.Hueso de la pierna.Letras de daltea. 15.-Al revés,acude.Dios egipcio.Mata de la patata.Al revés,verano. 16.-Cansada.Balones.Pronombre personal.Artículo,al revés.Consonante. 17.-Nombre de letra.Aficionado a la caza.Acto de timar.De esa manera. 18.-Lengua promenyal.Vocal repetida.Letras diversas.Vocales.Nota musical. 19.-Consonante.Avestruz americana,al revés.Ordenar por clases.Consonante. 20.-Dignidad de prior.Alabaríase.

VERTICALES:

1.-Metal maleable y ligero.Saurio que cambia de color. 2.-Consonante.Remuneración.Clavicordio,al revés.Consonante. 3.-Virtud teologal,al revés.Nota musical,al revés.Entrelazarías hilos para formar telas.Refle-

xivo.Patria de un personaje bíblico. 4.-Apócope de santo,al revés.Parte del río próxima al mar,al revés.Faltaría al respeto.Loca,al revés. 5.-Nombre de mujer.Mil dos.Separa,aleja.De pelo blanco. 6.-Consonantes.Vocal repetida.Laguna salobre,al revés.Repetido,voz familiar.Dios egipcio,al revés. 7.-Nombre de mujer.Expeles la orina.Pie de algunos animales. 8.-Insípida,al revés.Consonantes.Letras de aloe.Herramienta usada en la construcción,plural.Consonante. 9.-Flor heráldica,al revés.Remad hacia atrás.Consonantes.Meticuloso,que sigue un método. 10.-Atacado y robado en despoblado,al revés.Medias de lana que llegan hasta la cintura,al revés. 11.-Imprimidos con el sello.Cercarla,ponerla coto. 12.-Naturales de la región de Moab,del antiguo Israel.Dios egipcio.Personaje femenino del Tenorio.Consonantes. 13.-Vocal.Rodeores,al revés.Onomatopeya de rotura de algo,al revés.Nota musical,al revés.Conjunto de tres. 14.-Naturales de una nación europea.Setas.Rapa la barba,al revés. 15.-Negación,al revés.Existe.Al revés y en sentido figura,ligones,aficionados al ligue.Novecientos noventa y nueve.Marchar. 16.-Vocales.Acto de frotar dos cosas entre sí.Letras. 17.-Consonante repetida.Nota musical.Adorne.Rencor,Vocal repetida. 18.-Dativo o acusativo de pronombre.Cubierta,tapa.Elevada.Consonantes. 19.-Vocal.Tierra inculta,seca,al revés.Juego de naipes fra cés, en plural.Siglas comerciales.Vocal. 20.-Relativo a la colonia.Transportarias.

oooooo

PANADERIA

forn
nou

F. MARTINEZ

Calle Mayor, 48 - Tel. 670290 - CALVIA (Mallorca)

C. VERGER Comestibles

Avda. Capellà

CALVIA

INDEXPàgina

Editorial	2
Noticiari Local	3
Ajuntament	4
Mbmenatge a Miró	5
Opinió. El Català	5
Activitats	6
Premsa Forana	7
El Premi del Mes	8
Las Guarderías	9
El nostre racó	10
La nostra llengua	11
Coses de Ca-Nostra ...	12
Verd	13
Lea y escoja	15
Colaboració-Incongruencias en la vida	16
Dossier: Les Viviendas Sociales de Calviá ...	17
Xerrades de Cafè	21
Cartes a la Revista ...	24
Es Racó dels nins ... ,	25
Enigma Policiaco	28
Sa Caleta	28
Opinión	29
Deportes	31
Consells Publicitafis ...	32
Pasatiempos	34

COL·LABORADORS:

Antònia Vicens	Carme López
Joan Lladó	Peña Conservadora
Joan Rubio	Juan I. Pallicer
Nins Escola Calvià	Crstóbal Vilchez
Esteja Joana	Damià Amengual
S. Marceló	Xisca Esteve

Han coordinat: Joan Vidal, Pep
Rubio i Manel Suàrez.

Dipòsit legal.- P.M. 1/1.983.

Imprimeix: Apóstol y civilizador.

"la Caisca"

a les escales

Dia 15 i 16 de desembre, a les 16,00

EL CORSARI DE L'ILLA DELS CO

Cucorba

Teatre

Dies 26 i 27 de gener, a les 10,30 hores

"LOUPIO" I ELS SEUS AMICS DEL CIRC

Companyia de Teatre R. Bisbal

Llegiu * * * * *
 * * * * *

VEINATS

RECORDAU SA RUA
DE L'ANY PASSAT?

A FINALS DE FEBRER.....
UNA ALTRA.